

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 888. Usque Ad Annum 1000

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117921

§. 43. Ratherius adversus Clericos suos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66313)

§. XLIII.

Sæculum X.
A. C. 975.*Ratherius adversus Clericos suos.*

Ratherius Episcopus Veronensis sæpe pulsus, sæpe restitutus, hoc anno nongentesimo septuagesimo quarto tandem extremis admotus vivere desiit. Anno nongentesimo quinquagesimo sexto Leodio pulsus annis duobus acquievit; anno autem nongentesimo quinquagesimo octavo in Italiam reversus, elapso haud multo tempore, favente Brunone Archiepiscopo, & auctoritate Ottonis I. fratris ipsius, in Sedem Veronensem restituitur.

Sub illud tempus scripsit Ratherius Tractatum, quem *Phrenesim* appellavit, quod in eo Scripto in Baldricum, suum in Cathedra Leodiensi Successorem, furiose inveheretur. Nam se ipsum insaniam arguere, & conviciis impetere non dubitabat. Et iste quidem Tractatus intercidit, sed duos alios eodem tempore a Ratherio scriptos habemus, unum, de Contemptu Canonum, Huberto Episcopo Parmensi dedicatum, alterum, *Statutum Leodiense*, id est, Apologeticum, in quo contendit, se ex illa Ecclesia jure expelli non potuisse, & argumenta affert, cur sponte non renunciaret. Prior Tractatus in duas partes dividitur. In prima Ratherius conqueritur, quod

Spicil.tom.
2.p.161. &
194.

Sæculum X.
A.C. 975.

quod olim a Clericis Veronensibus fuis-
set ejectus, dicentibus, Episcopi munus
in Consecratione Sacerdotum & Unctio-
ne cum Chrismate absolvi. Complures
itaque Canones refert, ut probet, Epis-
copi esse non minus temporalia quam
spiritualia Ecclesiæ suæ disponere. Af-
firmat, ejusdem esse Clericis suis alimen-
ta & stipendia præbere, quo sincere eo-
rum Pastor sit & causa suppetat, cur a
suis vel timeri vel amari debeat. *Cle-
rici, inquit, inter se redditus Ecclesiæ par-
tiuntur pro suo arbitrio, & minores a
potentioribus premuntur. Soli Presby-
teri & Diaconi ævarium exhauriunt, ut
inde opes congerant, & seditionem in E-
piscopum movere possint, ut in ceteros
Clericos dominantur, eosque suis partibus
adbærere cogant, quos, nisi obedientes ha-
beant, ex Ecclesia ejiciant. Interim
Subdiaconi, Acolyti ceterique minores
Clerici non habent, unde vivant, unde
Ecclesiæ serviant, eamque custodiant, &
denique unde literarum studio & scien-
tiis vacare possint. Quid porro fit? quia
stipendia non accipiunt, quæ muneris sui
sunt, negligunt, & pessima spe læstan-
tur, fore, ut postquam ipsi Diaconi &
Presbyteri ordinati fuerint, pari modo
ceteris Clericis exclusis soli Ecclesiæ Bo-
nis potiantur. Hic dispicimus, qua de
causa in minoribus Ordinibus constituti
mini-*

ministerio suo fungi cessaverint. Nem. Sæculum X.
 pe Clerici superiores omnia soli usur- A. C. 975.
 pabant.

Tum Ratherius sibi ipsi objicit: *An ergo Episcopum deceat, frumentum & vinum in mensura distribuere, pecunias Clericis porrigere?* Respondet, non exigi ab Episcopo, ut ipse hæc faciat, sed sufficere, si id Presbyteris aut Diaconis secundum antiquam consuetudinem committat. Deinde causam inquirat, cur universim omnes Episcopi, Clerici, Laici Canones vilipendant? & respondit, nullam aliam esse, quam quod plurimorum charitas algeret, & corruptissimi essent temporis illius mores, ita ut multis, Canones servare, impossibile videretur. Tum compluribus exemplis probat, quam corrupti Clericorum mores sint.

Quando Leodium translatus fui, inquit, aliquis Episcopus Canones mihi objiciebat, quibus Episcopi ab una Sede ad aliam transferri prohibentur; ipse vero vini potator & ebrietatis nota infamis erat, canes & accipitres ad venandum alebat, & in Ecclesia sua non residebat. Vidi duos jurgantes & sibi mutuo exprobrantes, quod unus more Sæcularium arma gereret, & militaret, alter Concubina clam aleret, quod alter ante suam ordinationem adulterio se polluisset, alter

p. 170.
Ratherii Scripta.

Hist. Eccles. Tom. XIII. L1 post

Sæculum X. *post Ordinationem nuptias iniisset. Et*
A. C. 975. *infra: Ponamus, Bigamum ante susceptos*

Ordines, & *postquam Sacerdotio initia-*
tus fuerit, cum pluribus mulieribus libi-
dini indulgentem, arma gerentem & mi-
litantem, perjurum, venatorem, crapulo-
sum, in Sedem Romanam Apostolicam
evebi, quod Deus utique permittere pot-
est; si ego ad talem Pontificem quevelas
meas deferam, & actionem injuriarum
Matth. 7. 3. *moveam; si deinde Pontifex contra Ad-*
versarium meum rescribat, nonne iste di-
cet, Papam in oculo fratris sui festucam
videre, & trabem in oculo suo non vide-
re? imo talis Pontifex ne quidem rescri-
bet, nec damnare audebit, quem vitia
ipsi similem faciunt. Inde fit, quod Ca-
nones & ipsum Evangelium ab omni bo-
p. 177. *minum ordine contemnantur. Nihil no-*
bis profuturum putamus minora præce-
pta servare, quando majora violasse pro-
pria conscientia exprobrat. Nullius
meriti est, canes ad venandum non habe-
re, si aliquot pellices domi alamus. Nec
laude dignum, neminem pugno vel fuste
percutere, si animas fidelium injusta ab-
solutione aut dato scandalo occidamus.

Pf. 40. 9. 16. *Illorum deinde calamitatem Ratha-*
rius deflet, qui non modo Prædicationis
ministerium negligunt, sed etiam suis
criminibus se ipsos hac potestate privant,
quod S. Scriptura peccatoribus objicit.
 His

His subjungit: *Nullus proin obstupescen-* Sæculum X.
di est locus, quod sæculares commina- A.C. 975.
tionibus, quas ex S. Scriptura & SS.
Canonibus proferimus, non moveantur, p. 185.
cum vident, nos dum has legimus visum
non tenere, & vita pessima pertinaciter
contemnere. Ideoque nec excommunica-
tionem nostram pertimescunt, nec absolu-
tionem magni faciunt, quia nos ipsos per
SS. Canones excommunicatos vident.

In altera ejusdem Tractatus Parte
 Ratherius causam præcipuam Canones
 contemnendi Clericorum incontinen- p. 187.
 tiam esse affirmat. *Vix enim aliquis,*
inquit, reperitur dignus, qui Episcopus
eligatur, aut electo manus imponantur.
Cum enim ab incontinentiæ vitio purga-
ri nolunt, cetera omnia nibili putant.
Inde est, quod inter omnes Nationes Sa-
cro Baptismi fonte ablutas Itali SS. Ca-
nones impudentissime spernant, quia om-
nium impudicissimi sunt, & lasciviam
dapibus exquisite conditis & nimio mero
irritant. Itaque Clerici a Laicis nulla
alia re distinguuntur, quam barba & ca-
pitis vertice rasis, & quod in Ecclesia,
magis ut hominibus quam ut Deo placeant,
perfunctorie ministrent.

Ratherius in Sedem Veronensem re-
 stitutus nequiquam quieti se dedit. Non
 enim a se impetrare poterat, ut contra
 officii sui rationem dissimularet vitia

Sæculum X.
A.C. 975.

p. 222.

Clericorum suorum, qui pudendam vitæ licentiam coerceri impatientissime ferebant; quippe nullus eorum erat, qui non concubinam publice haberet, vel nefas! flagitio longe pejore libidinaretur. Offenderat dissolutos Ratherii Scriptum ad Episcopum Parmensem directum, cumque ille urgeret, ut mulieres secundum Canones & Imperatoris mandata expellerent, plerique obtendebant paupertatem, sibi que necessarium esse hoc vitæ subsidium, ab Ecclesia stipendium nullum accipientibus. Ratherius, ut huic malo mederetur, omnes Ecclesiæ Veronensis redditus in commentarium retulit, & invenit, sufficientes esse, si æquali proportione dividerentur. Sed illi Clerici, qui raro ministrabant, & minime pro Ecclesia laborabant, possidebant superflua, aliis e contra, qui totum ferme ministerii onus portabant, vel pauca vel nihil percipientibus. Si verò quis objiceret, hanc rem manifeste contra justitiam pugnare, reponebant: *Amice, priusquam ea, quibus modo fruor, acquirerem, expectandum mihi fuit, donec Antecessores mei moverentur. Tu quoque patientia utere, donec ego deceffero.* Frustra Ratherius Canonum auctoritatem ingeminabat, cui illi consuetudinem opponebant.